

Izhaja
vsak petek z datumom prihodnjega dneva.
Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista „Mir“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.
Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.
Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.
Rokopisi se ne vračajo. Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

MIR

Velja
za celo leto 4 krone.
Denar naj se pošilja točno pod napisom:
Upravništvo lista „Mir“ v Celovec,
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Naročnina naj se plačuje naprej.
Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Glasiilo koroških Slovencev

Leto XXIX.

Celovec, 23. malega srpana 1910.

Štev. 30.

Rdor pospešuje „Mir“, dela za narod!

K političnemu položaju.

Vladni listi so kar tekmovali v rabi psov, s katerimi so obkladali uspelo slovensko obstrukcijo v proračunskem odseku, ki je prekrizala vladi njen načrt in rešila čast našega naroda. Vladni listi trdijo kajpak še zdaj nasprotno, češ, da je bila ta obstrukcija za Slovence sramotna in ne posebno pametna. Za Slovence same seveda ne more in ne sme biti merodajno, kar bevskajo njihovi sovražniki; dovolj je, da je dobila vlada zopet enkrat lekcijo, da so in morejo slovenski poslanci ustaviti državnozborni voz. Uspeh obstrukcije je za vlado in njene stranke krepak dokaz, da kljub vsemu omalovaževanju Slovencev vlada ne bo prišla preko nas.

Res zabavno je bilo čitati vladne liste, kako so se na vse pretege trudili, da bi bili prikrili uspešnost slovenske obstrukcije. Vse mogoče so navajali, kar je pomagalo obstrukciji, kot pravi vzrok vladne kapitulacije, da bi utajili moč in nezlomljivost slovenske obstrukcije. Sram jih je bilo, da je taka večina kapitulirala pred peščico slovenskih poslancev. Naši poslanci so pač iz drugega lesa nego nemški.

Uspeh slovenske obstrukcije bi moral vendar enkrat že poučiti vlado in njene stranke, da je sedanji vladni sistem napačen in nevzdržljiv. Zdi pa se, da vlada in njeni mameluki še zdaj ne morejo preko nekaterih točk, ki so jim posebno neljube.

Tako se je vlada varala, če je mislila, da slovenski poslanci nimajo volilcev za sabo. Vlada bi morala vendar vedeti, da se naše ljudstvo od nekdanj čuti zapostavljeno in da z največjim veseljem pozdravlja boj naših poslancev za enakopravnost slovenskega naroda na narodnem, go-

spodarskem in kulturnem polju. Naše ljudstvo le tedaj opravičeno ni bilo zadovoljno s svojimi poslanci, kadar so omahovali in so se dali omamiti s praznimi obljubami, ki jih potem vlada nikdar ni izpolnila. Volitve na Štajerskem so dale v tem oziru vladi jasen in krepek pouk.

Drugo tako za nemške stranke grenko dejstvo je, da ne gre več postopati s Slovenci v vsaki deželi po drugem kopitu. Avstrijska javnost naj računa s tem, če noče same sebe slepiti, da obstoji „Vseslovenska Ljudska Stranka“, koje udje so po Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem. Če udari vlada en ud, čuti in protestira celo telo. Tako se bo morala, če hoče ali noče, vlada navaditi počasi, da ne sme za Slovence na Koroškem spletati bolj bodečega biča nego za naše brate po drugih deželah. Vlada s tem ni računala, zato se je tudi uračunala. Vlada in njene stranke so bile slepe in gluhe za dejstvo, da je po boju naših poslancev zoper oderuško bosensko banko imela slovenska opozicija v državnem zboru najtrdnjša tla v koroških razmerah, dokler se temu ni končno pridružilo še vseučiliško vprašanje, ki pa ni bilo edina sporna točka. Vlada se pač še ni naučila, da daje Koroška slovenski delegaciji krepak impulz za najostrejšo opozicijo. Dokler koroški Slovenci kljub dolgotelnemu moledovanju in bojevanju ne dobimo niti ljudskih šol, bi bilo za Slovence poniževalno, da bi pripustili laško visoko šolo.

Še enega dejstva sedanja vlada ni marala upoštevati, namreč da smo Slovenci politični zavezniki Čehov. Naši poslanci in poslanci vseh čeških strank so zedinjeni v „Slovanski Jednoti“. Sedanja vlada je stremila za tem, da razbije „Slovansko Jednoto“ in osami Slovence. Zato tudi vedno bobna po svojih listih, da je sprava med Čehi in Nemci potrebna, za narodno spravo na jugu pa se ne zmeni, oziroma jo razume tako: Če se doseže med Čehi in Nemci sprava, so Slovenci osamljeni in se jih lahko izroči Nemcem,

da jih pozobljejo. Pa tudi v tem oziru vlada ni imela uspeha, in sicer pred vsem po zaslugi čeških agrarcev, ki so naši najboljši zavezniki, ki so se izkazali izmed Čehov tudi kot najbolj dalekovidni politiki, ki ne računajo s trenutnimi uspehi. Odločni so tudi češki radikalci, manj Mladočehi in češka katoliška stranka. Mladočehi in češka katoliška stranka so v politiki oportunisti, kar jim začasno boljše uspehe kaže, za to se v nemajo. Toda taka politika Slovanom v Avstriji nikdar ne bo pripomogla do tiste politične moči, ki jim gre po številu in inteligenci. Če slovanska opozicija v državnem zboru začasno nima uspehov, kakor bi jih radi videli takoj katoliški Čehi, je to čisto naravno. Črez noč se dolgoletna nemška hegemonija ne bo strla, za to je treba veliko žrtev, hučega boja, odločnosti, brez teh ne bo nikdar solnčnega vzhoda za slovansko politiko v Avstriji.

Neomahljivost v politiki, kakor jo občudujemo pred vsem pri čeških agrarcih in „Slovenskem klubu“, mora končno streti sedanji vladni sistem, ki bo postal tudi za vladne stranke nevzdržljiv, kakor se je pokazalo že pri Poljaki. Celo konservativni „Vaterland“, ki je nekaj časa kar gorel za Bienenrtha, je pred kratkim hudo prijel Bienenrtha in njegov sistem. Tudi nemški krščanski socialci v resnici z Bienenrthom niso prav zadovoljni. Da ne pokažejo prave barve, je vzrok le strah pred nemškimi nacionalci, ki bi jih takoj razkričali za narodne izdajalce. Za Bienenrtha je pravzaprav grob že izkopen, nad grobom ga drži edino le še zaupanje krone v njega. Če pa je Avstrija še ustavna država, potem bodo morali vladni listi razmotrivati tudi vprašanje: Ali pa imajo v Bienenrtha in njegov sistem zaupanje tudi narodi, ljudstvo, davkoplačevalci? Slovenci prav nič, najmanj koroški Slovenci! V resnično, ne samo navidezno ustavni državi se tudi temu vprašanju ni mogoče izogniti! Če se bo hotela se-

Hranilnica in posojilnica Podljubeljem obrestuje hranilne vloge po 4¹/₄% in daje posojila po 5%.

Podlistek.

Za dni hrepenenja . . .

(Črtica. Spisal A. B.)

Jutro sredi julija je bilo jasno in hladno. Bele, skoro prozorne meglice so plule nad poljem.

Počasi je vstalo veliko solnce za goro, počasi se je dvigalo na obzorje.

In kakor da bi krasna deva vzela pajčolan raz obraz in bi se pokazalo dvoje blestečih, jasnih oči in žareča lica, se je zalesketala poljana v blestečem ognju jutranje rose, ko so se razplinili nežni, razcefrani soparčki in so pali zlati trepetajoči prameni v morje solz odbegle noči.

Sam sem stopal po cesti, katera se vije na obronku gore. Korak mi je bil čil in lahek, srce je bilo v polnem udarcu veselja, prsa so se širila in srkala sveži jutranji zrak.

Vsemirje je trepetalo, kakor da bi plulo skozi zlato jutro skrivnosti odhitele noči.

Brez cilja in namena sem stopal dalje.

Kmalu za ovinkom ceste, kjer pada svet hitro v dolino, se je temnel gozd. V vitkih vrhah bukev so šepetale jutranje sapice, v vejah jelk je šuštelo skrivnostno.

V začetku gozda priskaklja potoček, penič in razigran hiti pod cesto med zelenim mahom v dolino.

Kakor osamljen klic, zgublajoč se v mrak votline, so votlo odmevali moji koraki na od dežja izprani gozdni poti.

Nekoliko s poti v stran stoji gozdarska koč, malo leseno poslopje z zelenimi okni, mizico spredaj in dolgo klopjo. Zadaj je kos vrta, nasajen s cvetjem in zelenjadjo.

Ko se v tihih večerih spomnim one kočice sredi gozda, mi vstane med spomini zardel obrazek pred moje oči, mi je duša vesela in mehka, kakor da bi se me oklenila njena ročica in bi se potopilo moje oko v njene črne zenice, globoke in rosne.

Kakor izumrlo je bilo v koči, nikogar ni bilo doma.

Mimo po cesti je pripeljal ogljar oglje in se ustavil pred kočo.

„Hvaljen! Ali ni nikogar doma?“

„Menim, da nikogar —“

Stopil je k vratom in pritisnil kljuko. Bilo je zaklenjeno.

„Pa so na jasi,“ je menil polglasno oglar in me pogledal postrani.

Stopil je potem za kočo in zategnjeno zaklical v gozd: „Hooj, Jaaanez . . .“

Čakala sva še nekoliko. Kmalu nato je prišel gozdar, krepek mož, visoke postave, širokopleč. Obraz mu je obkrožala polna rjava brada, med katero so se že vplele sive niti. Oči, male in žive, so ležale pod čelom v globokih jamicah.

Prijazno naju je pozdravil in povabil v kočo. Soba, v kateri smo sedeli, je bila majhna, a prilična. Po tleh so ležale kože srn in po stenah so viseli krasni rogovi. Majhna javorova mizica je stala bolj proti oknu.

„Greš v dolino, kaj? Lep dan je in hladen.“

Oglar mu je odgovoril nekaj nerazumljivega, in zatlačil v usta kos črnega kruha.

„In vi,“ se je obrnil proti meni, „ste dijak, kaj ne?“

„Da —“

„Koj sem poznal. — No, se bomo kaj pogovorili, jaz sem tudi enkrat bil dijak. Ali boste kaj prigriznili? Seveda. Takoj pokličem Lidijo.“

Nasmehnil se je in šel ven.

Kmalu nato sta se vrnila oče in hči. Stopila sta v sobo.

Deklica je bila sedemnajstih let, nenavadno vitka in lepa. Bela, gladka lica so ji rdela v temni rdečici, oči, one velike in rosne oči, so se ji svetile skrivnostno, v oni bajnosti, ki je ni mogoče izraziti v mrtvi črki, ne besedi, v bajnosti, ki jo rodi neznano hrepenenje v čisti duši devini.

Lahka poletna obleka, rdeča bluza, jo je delala posebno mično. Črni kodri so ji božali čelo, po hrbtu ji je padala polna debela kita.

„Pojdi in pripravi gospodu kak prigrizek.“

Zardela v deviški sramežljivosti se je hitro obrnila in odhitela v kuhinjo.

Z vidnim dopadanjem je zrl oče za hčerjo, zadovoljen nasmešek mu je zaigral okoli usten.

„Glej, France,“ je del oglarju, „ko jo pogledam, tako vitko in v bujni mladosti razcvetelo, se moram nehote spomniti rajne . . .“

„Res, ravno taka je,“ je pritrtil oglar.

Možaka sta govorila dalje.

Z menoj pa — še sedaj mi ni jasno popolnoma — kako se je godilo. Nekaj se mi je zganilo v duši, pred oči so priplule meglice in izmed njih je zrl nje obrazek, zardel in krasen.

„Kam ste namenjeni?“

danja vlada izogniti temu vprašanju, bodo naslednja dejanja hujša nego prva!

Kaj prinese bodočnost, noben politik ne more vedeti. Naj bo že kakor hoče, to je gotovo, da bodo naši poslanci šli zopet v najhujši boj zoper sedanjo vlado in njen sistem. Gotovo je pa tudi, da se bo sedanja vlada vzdržala le tedaj, če spremeni svoj kurz, svoj sistem. Dokler pa bo Bienenrth zavzemal stališče, da njegova vlada stoji in pade z nemškimi nacionalci, tako dolgo je tudi gotovo, da bo Bienenrth šel, vprašanje je le, ali prej ali slej! In to Bienenrthovo stališče bo tudi vzrok, če se poslovnik za državni zbor ne bo spremenil, kakor si ga želi vlada in tudi — Slovani v Avstriji.

Poslanec Kirchmayer in slovenščina.

Kdor je bral gosp. Grafenauerja govor v državnem zboru, je takoj spoznal, da so ga hoteli nemškonacionalni poslanci s svojimi neslanimi opazkami motiti, kar se jim pa seveda ni posrečilo, kajti vsak je dobil pod nos primeren odgovor. S takimi čenčavimi opazkami se je posebno odlikoval „dični“ poslanec Kirchmayer, ki je med drugim rekel, da Slovenci pismene slovenščine ne poznajo. Oglejmo si to opazko natančneje! Iz nje bomo spoznali duhovitost nemških poslancev. Če človek, ki ne pozna niti slovenskih razmer, niti slovenskega jezika, o nas tako govori kakor Kirchmayer, dokazuje s tem svojo duševno plitvost ter nesposobnost za poslanstvo sploh. Trditev, da bi Slovenci ne razumeli pismenega jezika, je gola neresnica, kajti med koroško-slovenskim narečjem in pismeno slovenščino je v obče le mal razloček, in sicer le ta, da ponekod (v beljaškem okraju) poudarjajo končnice besed, na pr. kupil sem lepá konja in da asperirajo g v h, gora — horá, ter da pretvarjajo g, k, h, sk, pred glasniki i in e v šumnike na pr. hiša — šiša, zilski — zilšči in drugo. Da se rabijo germanizmi (nemške besede), ne pride v poštev, kajti te so zakrivile šole, a glavna reč je, da se splošno proti slovniškim pravilom ne greši.

Navzlic temu razume vsak slovenski kmet in vsaka kmetka žena čisto slovensko besedo, saj čujejo čisto slovenščino s prižnic in gotovo še noben pravi in od nemčurstva neokuženi Slovenec ni trdil, da bi je ne razumel. Marsikateri slovenski kmet ali kmetski fant ali preprosta deklica pa govori tudi tako lepo slovenščino, da daleč nadkriljuje tisto nemščino, ki jo govore nekateri nemški izobraženci v navadnem občevanju. In take čiste govornice, ki dela vsem Slovincem čast, so se privadili z lastnim trudom, zgolj le s prebiranjem slovenskih knjig, med tem ko se je Nemec-študiraneč učil od 6. do 20. leta! Pokažite pa nam Nemca, ki bi se po samouku, po svojem lastnem trudu, preril do take izobrazbe, katero nahajamo dandanes povsod med koroškimi Slovenci! Takega Nemca zaman iščete! A naši bi dosti, zelo dosti takih Nemcev, katerim učitelj v teku 8 let ni mogel vbiti

v glavo pismene nemščine! In to dejstvo bi moral Kirchmayer najbolj vedeti, ker je ravno njegov okraj, v kolikor je nemški, v duševnem oziru najrevnejši. Njegovi ugovori in medklaci so dokazali, da tudi on sam ni ravno narodov „cvet“.

Sedaj pa pogledjmo malce k Nemcem, kako kaj oni razumejo svoj pismeni jezik! Bože mili! Ozirati se imamo tu zgolj le na nemško kmetsko ljudstvo, ker nas Nemci tudi le tako sodijo. Leta 1906. je bilo, ko pride neki nemški profesor med kmete v Labodsko dolino, s katerimi se še glede nekega pota ni mogel razumeti! Kako bi kaj (potem) gledali, ko bi jim predaval o kakem znanstvenem predmetu! Kirchmayer, to bi morali Vi tolmačiti! In kako „lepo“ govorijo Labodčanje nemški, da je pravi užitek, poslušati njih houkanje, na pr. Gouutt, Moust, Roušen, wou itd. In kakšen nebotičen razloček je še le med drugimi nemškimi narečji in pismeno nemščino, to ve tisti prav dobro, kdor je malo z odprtimi očmi popotoval po „nemški zemlji“.

Zato bi Kirchmayerju najbolj kazalo, da obrača svojo pozornost čisto le na zboljšanje razmer med svojimi rojaki, ter naj nas Slovence in naš jezik pusti lepo pri miru, ker naših razmer popolnoma nič ne pozna!

Mi Slovenci pa se bolj in bolj navdušujemo za naš milodoneči in v pravopisnem oziru najlažji jezik! V resnici nas Nemci zavidajo, da se ga moremo tako lahko vkljub zatiranju v šolah priučiti in se v njem nadalje izobraževati. Zgolj to dejstvo in zavist Nemce pika, zato ga nam hočejo vzeti in nam vsiliti svojega na način, kakor ponuja kramar-žid svoje zmirom predrago plačano blago!

Torej kvišku srca za našo milo slovenščino!

Koroške novice.

„Slovenska šolska matica“. Dosedanji namestni odbornik tega društva in poverjenik za Koroško, prof. Apih, je odložil navedene posle, nadejaje se, da se mu najde naslednik, v katerega bodo strokovni člani „S. š. m.“ stavili več zupanja in osebnega spoštovanja.

Lutrovska „Bauernzeitung“ je grdo napadla g. župana Miklaviča in občinski odbor občine Blato, ker je bil odpuščen občinski tajnik Matevž Glinik. Mož je namreč že star in za opravljanje službe občinskega tajnika ni več zmožen. Lutrovski list je pri tej priložnosti očital slovenski občini, da ne pozna ljubezni do bližnjega, češ, da je odpustila tajnika brez penzije in šele vsled pritožbe na deželni odbor mu je dovolila mesečen znesek 10 K. Hvali pa pliberško občino, da je privolila Gliniku iz samega usmiljenja prosto stanovanje in 6 K na mesec. Sedaj je pa dobil lutrovski list po hinavski in lažnivi čeljusti. Sprejeti je moral popravek občinskega predstojništva na Blatu, iz katerega je razvidno, da Glinik ni imel nobene pravice do kake pokojnine, ker sploh ni bil definitivno nastavljen. Kljub temu mu je iz lastnega nagiba privolila občina mesečnih 10 K in je prav navadna laž, da bi bil to zaukazal šele deželni odbor. G. Glinik tudi ni pristojen v občino Blato,

ampak — v mestno občino Pliberk, vsled česar je ta občina dolžna skrbeti za starega moža. Iz tega se tudi vidi, kako nasprotni listi zavijajo in lažejo!

Lep avstrijski častnik. Slovenski fant, ki služi cesarju v trdnjavi v Naborjetu, nam piše, naj mu ne naslavljamo več „Mira“, ki ga dobiva, slovensko, češ, da želi to neki častnik. Poznamo že dalje časa dotičnega mladeniča kot prav vrlega narodnjaka in izobraženega kmetskega sina iz Podjune. Njegov brat je duhovnik. Zato slutimo, da njegovo poročilo ne pove vsega. Najbrž ni nemški naslov samo želja dotičnega častnika, ampak skoro gotovo bo imel omenjeni mladenič sitnosti od strani častnika. Prosimo dotičnega mladeniča samo, naj nam poroča celo resnico, in poskrbeli bomo, da se pouči „avstrijskega“, ne pruskega (?) častnika, kako se mora nasproti slovenskim vojakom v narodnem oziru obnašati. To bi bila lepa! Vojaštvo je itak hud krvni davek za naše ljudstvo, in potem se drzne kak častnik še žaliti slovenski čut naših fantov! Po informacijah od druge strani smo izvedeli, da je v Naborjetu sedaj nemškonacionalni nadporočnik Pinapfel. Je morda ta tisti?

Nova izdelovalnica cerkvenega orodja in posode. Z dnem 1. avgusta otvori v Celovcu na Sentvidski cesti naš rojak Albin Klešnik izdelovalnico cerkvene posode in cerkvenega orodja. Dolgoletne izkušnje, ki si jih je pridobil v Ljubljani, Gradcu in na Dunaju so mu porok, da bode postregel veličastni duhovščini in slavnim cerkvenim predstojništvom z dobrim in zanesljivim izdelkom. Izdeloval bode vsa v to stroko spadajoča dela v strogo pravilnem slogu, za kar si je pridobil potrebnih znanosti na mojstrski šoli v Gradcu. Izvrševal pa bode tudi vsakovrstna popravila najvestneje. Zato se priporoča velečastiti duhovščini in slavnim cerkvenim predstojništvom za blagohotno uvaževanje pri naročilih, zagotavljač solidno, točno in vestno postrežbo.

Poseben vlak na sv. Višarje bo vozil od Spodnjega Dravberga dne 28. avgusta in nazaj dne 29. avgusta. Vlak je namenjen za mladeniče in moške. Natančneje prihodnjic.

Premije za pospeševanje deželne konjereje se bodo delile v Grabštanju 29. avgusta, v St. Andražu v Labudski dolini 27. avgusta, v Beljaku 1. septembra, v Šmohorju 14. septembra.

„Freie Stimmen“ — „nemškonacionalni bulldog“. Suhi časi so prišli za „nemškonacionalnega bulldoga“. Sijajni ustanovni shod podružnice „Slovenske Straže“ za Celovec in okolico bulldogu ne da miru. Grize ga in peče, in ker ne ve poročati resnice, pa to glasilo „nemškonacionalne inteligence“ laže, da se kar kadi. Dr. Brejcu podtika govor, ki ga nikdar govoril ni. Tako podtika dr. Brejcu sledeče besede: „V 20 letih bo celovško glavno mesto in Koroška do Krške doline in Metnitztala slovenska.“ Dr. Brejce je preveč realen politik, da bi se spuščal v tako domišljijo; pač pa je poudarjal, da se Slovenci ne bomo zadovoljevali več samo z obrambo, ampak bomo naskočili to, kar so nam Nemci ugrabili, tuje reči se po zgledu nasprotnikov ne bomo nikdar dotikali. Da bi bil govoril gospod dr. Brejce o gosp. dr. Lambertu Ehrlichu kot bo-

Obrnil se je in pomaknil bliže k meni. „Do Idrije mislim in nazaj,“ sem mu odgovoril. „Ta pot je težaven, truden sem že . . .“

„Ali greste dalje?“

„Dopoldne ostanem tu, da si ogledam nekoliko gozd, popoldne odrinem dalje . . .“

„Veste kaj, cel dan ostanite pri nas, popoldne greva nekoliko v gozd. Puški dve imam prav dobri, pa pomenila se bova kaj. Jaz se tako rad spominjam preteklih dijaških let . . .“

„Bom . . .“

„ . . . in seveda bote tudi povedali, kako se vam kaj godi.“

Molčal sem nekoliko. V srcu sem bil tako vesel tega vabila — že radi nje, da bodem mogel zreti ali celo govoriti s tem neoskrunjenim otrokom gozdov . . .

„No, pa ostanem —“

Prinesla je jed na mizo. Zardela v lice, s sklonjeno glavico je pokladala pred mene, roka se ji je nalahno, komaj vidno, tresla.

In takrat je zastrmelo vame izpod dolgih temnih trepalnic dvoje modrih, otroških oči, oči, vdanih in vlažnih.

Duša mi je vztrepotala, in povetil sem oči v preveliki sladkosti njenega pogleda, tako sladkonežnega, kakor pogled deteta, ko se zbudi iz angelskih sanj.

„Lidija, pripravi postelj v stranski sobi.“

„Da, ata, takoj bodem . . .“

Komaj slišno ji je trepetal glas.

Razburjen sem jedel. Stara dva sta govorila o gozdu, o svetu in o „srečnih starih časih“.

Popoldne sva šla z gozdarjem v gozd.

Trudil se mi je razkazati vse kote in prepade. „Glejte, lani sem tam, pod tisto bukvo, ki ima odčesnen vrh, našel mlado žensko mrtvo.“

„Mrtvo?“

„Dež jo je bil zalotil, huda nevihta je razsajala vso noč. Dobil sem jo raztrgano in razkuštrano. Iz doline je bila.“

V bukvo je vrezal gozdar križ.

Proti večeru sva se vrnila domov. Gozd je postajal temen, skozi trepetajoče liste so prodirali žarki zahajajočega solca in se v bajni zlatnini igrali na zelenem mahu.

Jaz sem šel prazen domov, gozdar je pa nesel zajca.

Lidija je stala na pragu in naju že oddaleč pozdravljala. Lica so ji rdela v temnordeči barvi, ki je odsevala od bluže, oči so ji žarele skrivnostno.

Nekaj nerazrešenega je ležalo v njenih globokih zenicah, nekaj rosnatega in mehkega in obenem tako sladkega.

„Obrni se, Lidija, ker sva lačna.“

„In vi niste nič ustrelili,“ se je obrnila k meni in se nasmejala. Dve vrsti belih srebrnih zobkov je pokazala med rdečimi ustnicami.

„Nič . . .“

Stari je odnesel puški v koč, jaz sem mu sledil.

Ker je pa začel čistiti puški, sem čez nekoliko časa odšel ven. Vstavil sem se med vrati. Lidija je zamišljeno sedela ob mizi, pred njo je ležal zajec nedotaknjen. Oči, napol zastrte, so se ji zamislile nekam v gozd, nekam daleč, daleč v

deželo misli in čustev, prikipevajočih v trenutkih sreče in ljubezni, koprnenja in hrepenenja za nečem sladkim . . .

Nekaj se je zganilo v dnu in vzplamenelo.

Stopil sem tiho k njej in ji položil roko na ramo.

„Lidija . . .“

Stresla se je in me pogledala začudeno. Nenadoma je zardela in sklonila glavico. Temen kodrček je pal na čelo in vztrepotal.

„ . . . ali vam je dolgčas?“ sem vprašal pol tiho in prisedel. Nehote se mi je umaknila; lahno je trepetala . . .

Hitro je potem vzdignila glavico, vzela zajca v roko, pogledala mene in se nasmejala.

„Dolg čas? Nič mi ni, nič. Tako sem srečna tukaj.“

Zopet je sklonila glavo.

„Saj ni res, Lidija —“

Počasi je vzdignila temne trepalnice; v očeh, velikih in globokih, kakor voda gorskega jezera, je trepetalo nekaj mokrega. — Morda je bila solza, potočena v osamljenosti duše ali solza, porojena v čustvih in hrepenenju srca . . .

„Skoro da bi ne bila, a privadila sem se . . .“

„In hrepenenje v vaših očeh —“

„Kakšno hrepenenje?“

„Hrepenenje po nečem neznanem, po nečem sladkem, za kar ne ve vaša duša, a slutiti . . .“

„Ne razumem vas.“

„ . . . hrepenenje ljubezni.“

Uprla je vame začudeno oči, da me je polila rdečica.

Nenadoma je pa povsila glavo in zaprla napol oči. Sklonil sem se k nji, globoko k nji,

dočem slovenskem škofu, je popolnoma izmišljeno. G. dr. Ehrlich mora bulldogu ležati v želodcu, da si o njem namenoma izmišljuje take reči in ga brez povoda vlačijo po svojih umazanih predalih. Ravno tako izmišljena in hudobna je vest bulldoga, da g. dr. L. Ehrlich roma po Spodnji Koroški in po cerkvenih dvoriščih dela propagando za „Našo Stražo“ (!?). Ali nacionalcev ni sram take lažnive, hudobne in nizkotne pisave njihovega glasila? Bulldog, le renčaj, nam delaš samo zabavo!

Od pošte. Poštni oficial Josip Beloglavec v Celovcu je imenovan za poštne kontrolorja.

Nekaj za koroške Nemce. Nemci in nemškutarji nam kaj radi očitajo, da se Slovani med seboj ne razumemo in da govorimo koroški Slovenci narečje, ki se od pismene slovenščine tako razlikuje, da pismenega jezika ne razumemo. Ne glede na to, da to ni res, opozarjamo Nemce, naj raje pogledajo na svoja germanska narečja! Lani se je tiskala v enem izmed germanskih jezikov knjiga, koje naslov se glasi: „Den offentliga barnbespisningens samhälleliga betydelse.“ To je celo resno, ni morda kaka šala. Pozivljamo naše Nemce in nemškutarje, naj nam povejo, kaj pomenijo te besede. Stavimo, da še profesor Angerer ne bo razumel tega germanskega narečja!

Ustanovitev „Schulvereine“ podružnice. „Schulvereine“ podružnico so ustanovili v Galovici pri Dhoršah. Govoril je neizogibni strokovni učitelj Hornbogner iz Velikovca. Seveda zraven ni manjkalo še drugih učiteljev in učiteljic, kakor gospa Patschiska, gđc. Marija Gamper iz Čajnc itd. Slovenci, ustanovljajmo podružnice „Slovenske Straže“!

Vlom v cerkev. V romarsko cerkev Freudenberg pri Tigrčah je v noči od 16. na 17. t. m. vlomil neznan uzmovič in pobral iz puščic kakih 200 kron.

Takoimenovanega „Steinbira“ se proizvaja na Koroškem še 450 hl. Tri tovarne v celovski okolici še delujejo, in sicer Uretova in Kopajnikova v Otočah in Šornova v Spodnji Goričici. Poleti ga proizvajajo 300 hl, pozimi 150 hl.

Čas kislih kumarc je že prišel za „Freie Stimmen“. Če človek prečita njihove predale, se mora res kisliti držati. Tako prazno, tako puhlo je vse, kar poročajo. V takih časih se „Freie Stimmen“ vsako leto redno zatekajo — k slovenskim časnikom in jih prevajajo na nemško, da objavijo vsaj nekaj zanimivega za svoje potrpežljive čitatelje, da jih potolažijo. Vsled tega pa razne pripombe k prevodom iz slovenskih listov niso resne in je najboljše iti preko njih k dnevnemu redu. Ker „Freie Stimmen“ po navadi ob pondeljkih ne spravijo skupaj enega uvodnika, zato bi jim priporočali samo še, da redno vsak pondeljek prepisejo sobotni „Mirov“ uvodni članek. Tako bodo imele vsaj vsakokrat pošten uvodnik!

Predrznost nemškutarskega učitelja. Preljeli smo dopis iz velikovške okolice: Neka deklica se je predrznila pisati v domači nalogi datum slovensko. Ko je nemškutarski učitelj to zapazil, napravil je cele litanije graj. Med drugimi se je izrazil, da dotična šola ni slovenska — to je sicer res — in zategadelj se ne sme slovensko govoriti,

da sem videl oči in v njih hrepenenje in v hrepenenju sanje . . .

„Ljubezen? Ali ni to ljubezen tu, v gozdu je ljubezen, tiha in neoskrunjena. V tej ljubezni sem rasla in v ljubezni očetovi pod trdo skorjo zunanosti. Te kraje sem vzljubila, v katerih sem zrastle; težko, težko bi se kedaj ločila od njih . . .“

Oči, polne skrivnosti, so ji žarele, roka ji je trepetala. Nemirno so ji plale grudi, ustnice so ji trepetale in beli zobki so šklepetali v komaj slisnem trepetu . . . Vstala je in odšla v hišo.

Iz kota je stopil gozdar in prisedel k meni.

Mrak je vstajal iz gozda v dolgih sencih in ovijal kočjo v poltemo. Jele in bukve so zasumele v večerni sapi. Tiha melanholija noči je plula skozi naravo, zaihtela med listjem in vtihnila v šumenju gozdnega potočka.

Gozdar mi je pripovedoval dogodke iz življenja. Beseda je bila pri njem, a misli so se potapljale v roso njenih velikih oči.

* * *

Temno je bilo še drugi dan, ko sem vstal. Stari gozdar je kahal zajuterk — Lidija je spala. Stal sem med vrati. Vstal je spomin na včerajšnji dan, spomin sladak in poln hrepenenja. Kakor nerazrešena uganka je stal pred menoj, v dolgih belih haljah z vencji rdečimi.

Bledi žarek jutranje svetlobe je šinil nad gozdom skozi šumeče vrhove visokih bukev in jel. Kmalu nato so se vsuli pred kočjo dolgi, svetli trakovi mladega dneva. Noč je vztrepotala in odhitela.

še manj pa slovensko pisati. Akoravno otrokom vedno pripoveduje o staronemških bogovih, se vendar ni priljubil šolarjem. Pač vedo, da so to same basni. Ravno tako jim pridiguje o Nemčiji, o Bismarku, o protestantizmu itd. Kakšne namene — ima pri tem, je pač jasno. Glaven namen je, oropati slovenske otroke maternega jezika in s silo ubiti v njih glave blaženo nemščino, potem pa polagoma narediti ugodna tla za protestantizem. Pač lepo postopanje! Stariši! Pomislite, kaka krivica se godi Vam in Vašim otrokom. Ne verjemite učiteljem nemčurjem vsega, kar Vam lažejo, ne poslušajte njih puhle govorice, in ko pride primeren čas, požurite se, da dobimo slovenske šole in slovenske učitelje.

„Slovenski Zilanki“ na lovski razstavi na Dunaju. V „Narodnem Dnevniku“ z dne 3. junija t. l., št. 123, stoji v podlistku: I. mednarodna lovska razstava, sledeča opazka: „Zanimal me je „Dorner's Kärntner Buffet“. Kdor še ni videl zilske slovenske narodne noše, ima tu priliko, samo da zna le ena gospodična za silo lomiti slovenski, pa jako nerada, menda le toliko kolikor nese „kšeft“. Tipično zastopstvo južno-avstrijske nemškutarije.“ Zdaj pa pazite: „Ako ti dve gospodični ne znata slovenski, tako nista pristni, kajti ta noša je lastna le slovenskim Zilankam. Nemški Zilani take noše nimajo. Tedaj kdor tako obleko nosi, mora znati ne le primerno hoditi, ampak tudi slovensko govoriti.“ Mi pa poznamo dobro ti dve deklici. Oni sta hčerki starišev, katerih stariši so le za silo lomili nemščino in ki veliko bolj znate slovenski nego nemški in kateri doma vedno slovensko govorita. A našuntane sta od župana Fišerja, kateri jih je poslal na Dunaj, da ne smeta slovensko govoriti, da bi svet ne zvedel, da še živijo slovenski Zilani. To je župan čisto slovenske občine! Lep zgled, kaj ne?

Velikovec. (Osmešil se je) namreč dopisnik kranjskega „Korošca“ v svojem zadnjem dopisu iz Velikovca. Milo namreč joka, ko dvomi, ali je naš „Narodni dom“ res še vreden tega imena, in pravi, da bi se mu bolje reklo „Klerikalni dom“. Kaj je to kaj slabega, če je naš „Narodni dom“ tudi „klerikalen“, namreč v tem pomenu, kakor to besedo edino prav razumemo, t. j. katoliški? Dalje pretaka grenke solze, da se tu vidijo „le klerikalni časniki (slovenski in nemški), pa nobeden slovenski napreden list.“ Ta bi pač bila lepa, da bi naročali slovenske protiverske liste, ki nas psujejo pri vsaki priliki z raznimi liberalnimi izrazi! Kaj bi si morali naši dobri slovenski kmečki bralci misliti o nas? Izmed nemških časopisov je naročen edino katoliški „Kärntner Tagblatt“, ker zahajajo v „Narodni dom“ tudi nemški gostje, ki slovenski ne razumejo dobro. Če pa pride tuintam kak slovenski naprednjak v našo gostilno, pa tudi iz „klerikalnih“ slovenskih časopisov lahko izve novice. Sicer pa moramo ugovarjati, da bi se v „Narodnem domu“ ne dobili „slovensko napredni listi“! Napreden je vendar tisti, ki napreduje. In to je le naša katoliška stranka. Saj si je ta stranka po Slovenskem priborila že skoraj vse mandate in dosegla tudi na gospodarskem in

Solnce je vstajalo nad goro, polno in žareče. Žarki so vztrepotali iznad gore, čez valujoče vrhove dreves, in zdelo se mi je, kakor da bi pali zali devi kodri v sladkem snu na polna ramena in vrat.

S hrepenenjem v očeh sem stopal v mladem jutru po beli cesti, s spominom v srcu, z njeno podobo, vedno mlado in lepo, brez gub na visokem čelu in brez bridkosti v njenih očeh, rosinih in globokih, s sanjami v črnih zenicah, porojenimi v hrepenenju deviškem — — —

Smešnice.

Gornik: „Po dolgi suši je zdaj spet dež namočil. Zdaj bo zemlja vse iz sebe dala, kar je notri.“ Dolnik: „Bog obvari, jaz imam hudo ženo v zemlji!“

Čudno modrovanje. A: „Moj hlapec je moral biti prej kedaj pisar.“ — B: „Iz česa sklepaš to?“ — „Ker vedno skuša vtekniti za uho gnojne vile.“

Pri kofetu. Sosedinja (tiho): „Spufana družina to! Poglejte, kakšne slabe servijete imajo.“ — Gospa: „Res je! In pomislite, še te sem jim morala posoditi jaz!“

Moderno. „Vaša sestra je že zopet z drugim napravila zaroko?“ — „Kaj še! S tem je zaročena že osem dni. Tako hitro res ne menjava!“

Vojaška. Sodnik: Ali ste sprejeli smotko, ko vam je bila ponujena na straži? — Vojak:

kulturnem polju večje uspehe, kakor pa liberalna, ki v zadnjem času beleži le še izgube. Torej smo mi napredni, „slovenski naprednjaki“ pa nazadnjaki. In nazadnjaških časnikov vendar ne bomo naročevali! Ob enem smo pa „Korošcem“ dopisniku zelo hvaležni, ker je s tem javno povedal, da se mu gre za slovenski liberalizem. Zdaj ne morete več utajiti, da nimate misli, širiti pri nas kranjski protikatoliški liberalizem! Kar se tiče očitanja v omenjenem članku „Korošca“, da se „nemškega kateheta Almerja v tem klerikalnem domu nosi skoro na rokah“, pa vam tudi moramo povedati, da je izmed tukajšnjih Slovencev njegov največji prijatelj ravno slovenski „naprednjak“, ki je v razsodništvu „Družbe sv. Cirila in Metoda“. Če hočete za to dokazov, pa jih lahko zvete prihodnjič. Torej le ne se smešiti! Nam je prav, če nas na ta način dregate, če je pa tudi nam vseeno, je drugo vprašanje!

Velikovec. (Občinske volitve.) Pri zadnjih občinskih volitvah, dne 16. t. m., so zmagali v naši mestni občini, kakor je bilo pričakovati, nemškonacionalni uradniki in učitelji s svojimi „kandidati“. Meščanska stranka se je v zadnjem trenutku sicer potrudila, da bi dosegla kakih uspehov, toda ker ni organizirana, je bil ves trud zaman. Značilno pa je, da sta ravno največja agitatorja nemški Medved iz Kranjskega, čevljarski mojster, in trgovec Kandut, ki je tudi slovenskega pokolenja, dobila vsak v svojem razredu po najmanj glasov. Sicer pa je v novem občinskem zastopu med 18 odborniki in devetimi namestniki samo — 11 nemškonacionalnih uradnikov in učiteljev, ki bodo tudi z naprej imeli vso oblast v rokah, dasi vsi skupaj (razen enega) ne plačajo niti vinarja občinskih in šolskih dklad, meščani pa bodo morali molčati, dasiravno so „napredni“.

Velikovec. (Smrt.) Umril je sin tukajšnjega dimnikarskega mojstra, Matevž Wiegele še le 24 let star. Rajni je bil mirnega značaja in ga je vse hvalilo. V kratkem bi bil imel prevzeti dimnikarsko obrt po svojem očetu in je imel že izbrano pridno nevesto, kar mu je neizprosna smrtna kosa prestrigla nit življenja. Pogreb, dne 18. t. m., je bil zelo lep. N. p. v m.!

Sv. Neža pri Velikovu. (Marija Podgorc pd. Majričeva mati †.) Dne 16. t. m. se je pomikal na pokopališče tukajšnje podružnične cerkve Sv. Neže veličasten mrtvaški sprevod. K pogrebu smo nesli Marijo Podgorc pd. Majričeveo mater na Olšenici, mater č. g. monsignorja Podgorca, ki je umrla po daljšem bolehanju v dobi 72 let. Mrtvaški sprevod, katerega sta se tudi udeležila dva razreda „Narodne šole“ pod vodstvom šolskih sester in obilo odličnega ljudstva, je vodil g. monsignor sam ob asistenci g. župnika Ebnerja iz Vovber in domačega gosp. župnika. V nagrobnem govoru je gosp. župnik Treiber poudarjal pred vsem globoko vernost blage pokojnice, ki je sosebno rada obiskovala domačo farno cerkev v Št. Rupertu in tako dajala mlajšemu rodu, ki večinoma raje zahaja v nemško mestno cerkev v Velikovu, v tem oziru lep zgled. Bog je dal pokojnici doživeti veliko veselje, da je eden njenih sinov postal mašnik, ena hči pa

Nisem je prejel, gospod sodnik. — Sodnik: Kaj ste pa rekli? — Vojak: „Vi osel vi“, gospod sodnik.

Celovčan v Gradcu. Celovčan, ki kozarcem rad gleda v dno, je prišel v Gradec. Slišal je prej, da je tudi v Gradcu sloveča „radgonska vinska klet“. Možu se je zljubilo dobrega štajerca. Na ulici vidi dva stara penzionista, ki sta bila, če se sme soditi po nosovih, prava vinska brata. „Ta bosta že vedela, kje je tista klet,“ si misli in vpraša prvega, ki ste mu rastli na nosu dve višnjevi murki. Ta pa se razkorači in ves zelen začne kričati: „Kaj, Vi naju hočete žaliti? Neverjetno! Impertinentno! Policija, kje si, aretirati!“ In Celovčan jo je pobrisal, kakor hitro je mogel. Mož je imel res smolo!

O sinčevaškem „fikeju“. Potnik: „Zakaj je začel vlak naenkrat tako počasi voziti?“ — Sprevodnik: „E, ta siten veter je začel proti vlaku pihati!“

Šolske stvari.

Razpisano je do 16. avgusta mesto za šolskega vodje v stalno ali provizorično nameščenje na dvojezični ljudski šoli na Radišah.

Razpisano je mesto katoliškega veroučitelja na ljudskih šolah v Beljaku v stalno nameščenje.

Imenovani so: Za podučitelje absolvirani učiteljski kandidat Franc Dragatin za Št. Andraž, Tomaž Moschitz za Malošče, Jožef Napokoj za Lipo pri Vrbi, Franc Trevel za Št. Juri na Zili.

redovnica, namreč usmiljena sestra. H koncu so potem še cerkvene pevke pod vodstvom šolskih sester prav lepo zapele krasno žalostinko „Nad zvezdami“. Gosp. monsignorju izrekamo ob tej bridki izgubi svoje najiskrenejše sožalje. Blaga pokojnica pa naj v miru počiva!

Ruda. (Pogreb.) Dne 7. julija smo spremljali pri nas k večnemu počitku enega izmed najuglednejših župljanov, občespoštovanega posestnika Podgoro pđ. Hariha. Dosegel je lepo starost 73 let. Rajni je bil rojen v Cirkovčah v pliberški župniji. Kot posestnik, hišni gospodar in zlasti družinski oče je bil naravnost vzor. V verskem oziru je bil, kakor sploh Slovenci, nemahljiv. Kako ga je vse spoštovalo, je pokazal njegov pogreb. Iz bližnje in daljne okolice smo videli udeležene njegove sorodnike, prijatelje in znance. Še celo zastopnike c. kr. okrajnega glavarstva velikovškega, gg. okrajna komisarja pl. Laszowskyja in M. Kakelna, kakor tudi brata c. kr. dež. vladnega svetnika in okrajnega glavarja. g. Ant. Mayrhoferja pl. Grünbühel. Ker je bil rajni tudi član krajnega šolskega sveta, se je pogreba udeležila tudi šolska mladina. Pokojnik je bil tudi večletni odbornik naše občine, in kot cerkveni ključar, katero službo je vestno opravljal devet let, si je iztekel velike zasluge pri nabavi novih zvonov. Pogreb je vodil domači župnik, č. g. J. Volavčnik, kn.-šk. konsistorialni svetnik, ob asistenci č. g. Fr. Rozmana iz Št. Petra in J. Dobrovcu iz Velikovca. Ob grobu se je domači g. župnik rajnega spominjal v ganljivih besedah, da se je rosilo marsikatero oko. N. p. v. m.!

Št. Danijel. Raz črešnjo, blizu 10 metrov visoko, je padla Micka Vavk pđ. Godčeva ter se je nevarno pobila. Pridni cerkveni pevki želimo, da bi kmalu zopet okrevala. Upanje imamo.

Dobrlavas. (Ustanovitev podružnice „Slovenske Straže“.) Imamo! Kaj? Podružnico. Kakšno? Podružnico „Slovenske Straže“ v Ljubljani. Od kedaj? Od nedelje dne 10. t. m. Članov in članic šteje za sedaj 80, in sicer 39 rednih in 41 podpornih. Upamo pa, da se število članov še znatno pomnoži. Bog daj, da zavaje duh samoobrambe, kakor ga vidimo sedaj med našimi brati po vsej Sloveniji, posebno še med brati Čehi, tudi med nami vedno bolj in bolj! Ustanovili pa smo podružnico tako-le: Zbrali smo se popoldne po blagoslovu pod košato lipo pđ. Mežnarjeve gostilne v Kokiju. Presenetil nas je najprej z govorom o Cirilu in Metodu blagajnik S. k. izobraž. društva Martin Vastel, na kar so deklamovale mladenke Uršika Kuster, Anica Vastel in Franjica Kuchling tri različne pesmi. Po razložitvi pravil društva „Slovenske Straže“ po domačem gospodu kaplanu in po vznesenih iz gorkega rodoljubja vzklilih besedah doberlovaškega prošta in dekana, mil. g. Matije Randla, ki je poudarjal posebno dejstvo, da po zaslugi vrlih slovenskih državnozbornih poslancev, za katerimi moramo stati mi vsi kot en mož, Slovenci danes v Avstriji kaj pomenimo, se je začelo nabitiranje udov, ki so nato izmed sebe izvolili sledeči odbor: Urh Marček pđ. Mörzl v Belovčah, predsednik; Šimen Škof pđ. Strimljakov v Goselnivasi, tajnik; Martin Vastel pđ. Topličev v Lovankah, blagajnik in Jožef Plavec pđ. Sekol v Kokiju, odbornik. Vmes je prepeval krasne slovenske domoljubne pesmi pevski zbor g. organista J. Ilgovca, ki naj mu bo tukaj za njegov trud izrečena srčna zahvala. — „Stražo“ torej imamo, glejmo le, da nam bo rastla in postala močna in nepremagljiva!

Globasnica. („Štajercu“ v odgovor.) Presramotno je skoraj, odgovarjati takšnemu listu kot je „Štajerc“, ali vendar naj ljudstvo izve, kakšne budalosti morajo ubogi njegovi bralci požirati. V štev. 28. od 10. t. m. prinaša „Štajerc“ sledeče iz Globasnice: „Pred 8 dnevi obdržala je slovenska prostovoljna požarna bramba Šteben-Globasnica v Schorterjevi gostilni v Globasnici svoj shod. Pri temu je prišlo do velikih preprirov. Seveda tudi globasniški fajmošter ni manjkal in je peljal veliko besedo. Tri četrtine članov, zlasti oni iz Štebna, zahtevajo nemško komando, kar dosedanje štatute žalibog ne dovolijo. Na mesto pa, da bi se dalo ta predlog na glasovanje, se je enostavno šlo čez to zadevo. Pri volitvi se je tudi enostavno par mož zapisalo in stem odborom naj bi bili člani zadovoljni...“ Strašna slovensčina, da bi je res pes ne povohal! Kako neki more kakšna požarna bramba svoj shod „obdržati“ in to v „Schorterjevi“ gostilni v Globasnici, katere na vasi sploh ni. Res je, da je

priredila požarna bramba v Štebnu pod Valžbergom svoj občni zbor v Šoštarjevi gostilni, ki je bil naravnost dobro obiskan. In zdaj sledi to, kar bi mi zamolčali, ako bi nas ne prisilil k temu „Štajerc“ dopisnik iz Globasnice. V društvu „F. Feuerwehr Kleindorf“ zgodil se je čisto otroški slučaj, ki ga tukaj ne omenjamo, ki pa je povzročil, da je „Hauptman Stellvertreter“ odložil svojo „šaržo“ in postal menda samo podporni ud. Ta gospod je gojil željo, pristopiti z vsemi člani kolikor jih je v Globasnici, k naši slovenski požarni brambi. Zato se je s par člani udeležil našega občnega zbora. Mimogrede bodi omenjeno, da je te svoje želje razodel poprej č. gospodu župniku. Da bi ta svoj namen dosegel, nagovoril je nekega delavca, ki je sicer naš član, da je predlagal nemško poveljevanje, ali bil je ta siromak, ki se je mudil pred zborovanjem v gostilni omenjenega gospoda, tako pijan, da ni mogel izgovoriti nobene poštene besede. In ta edini bil bi potem tri četrtine članov. „Štajercem“ dopisniku povemo, da mora vsak predlog biti 14 dni pred zborom odboru predložen. § 20. naših pravil pa se glasi: „Uradni ali opravljeni jezik štebenske požarne brambe je slovenski. Slovenski se bode učilo, zapovedovalo, govorilo na shodih in zborih.“ Zato se je po „Štajercem“ mnenju šlo „ednostavno čez ta predlog“, ker so se po prečitaniu tega § omenjeni gospod s svojimi pajdaši vzdignili in na tihem zapustili zborovanje in jim izid zborovanja ni znan, zato lahko pišejo, da kjer prvaki gospodarijo, tam ni reda. Mi vam povemo, da se je po navduševalnem govoru brata Abrahama takoj vpisalo 35 članov za naš globaški oddelek brez Štebna, ki jih šteje približno tudi toliko, torej skupno 70 članov, jako častno število za naše gasilno društvo. Zapomnite si, gospod dopisnik „Štajerc“, da ko bi se mi vam usedli na lim in sprejeli nemško poveljevanje, potem bi gotovo gospod župnik ne „imel velike besede“, in „Štajerc“ bi drugače pisal. Mi vam enkrat za vselej povemo, da se nemškega poveljevanja ne bodemo nikdar posluževali. Slovenci smo in kot taki se kažemo povsod!

Dobrlavas. (Poprava cerkvenih orgel.) V splošno zadovoljnost nam je cenjeni gospod J. Kuhar, orglarski mojster v Zakamnu pri Celovcu, popravil tukajšnje cerkvene orgle. Napravil je dva nova spremena in sicer eno novo Gambo 8' in en nov Cello 8' in je razun tega cele orgle na novo uglasbil in uredil. Celo delo je stalo 620 kron. Od tega zneska sta poravnala 400 K dva dobrotnika, ostalo je pokrila župnijska cerkev iz svojega premoženja. Delo je izvršil znani orglarski strokovnjak zelo hvalevredno, tako da ga tudi drugim toplo priporočamo.

Prevalje. (Občni zbor posojilnice.) Občni zbor naše hranilnice in posojilnice je bil v zadnjem trenutku odložen, ker je bil zopet nepravilno sklican. Našinci so zvedeli za to šele na volišču, nasprotnike se je gotovo že poprej obvestilo, ker se noben ni pokazal na pozorišču. Naši ljudje so vsled tega silno razburjeni. Zmaga je bila nam gotova. To je pa res škandal, da načelstvo naše posojilnice ni zmožno, kakega občnega zbora pravilno sklicati. Mogoče je pa cela stvar le manever, da dobijo nasprotniki časa za nove bojne načrte. Več spregovorimo prihodnjič.

Pliberk. („Narodni dom.“) Nudila se nam je priložnost, opazovati „Narodni (?) dom“ v Pliberku. Mislili smo prej, da bomo imeli dom, v katerem bi se lahko po domače razgovarjali. A motili smo se. Ta težko pričakovani dom ni „Narodni dom“, ampak kar se tiče namreč gostilne, boljši rečeno „nemški“ dom. Kajti, če stopimo v gostilno, bo nam zadel nasproti nemški pozdrav. Če zahtevamo pijačo slovenski, nas bo vprašala natakarka: „Was ist das?“ Ne zna namreč dovolj slovenski. Kuharica baje sploh ne zna govoriti slovenski. Med seboj govorijo seveda, kakor skoraj nikjer v Pliberku, izključno nemški. V tem oziru so druge gostilne dokaj boljše, ker povsod znajo vsaj natakarice slovenski. O tem dovolj. Pa še nekaj! V „Narodnem (?) domu“ niti slovenskega časnika nimajo; še „Mira“ ne, namreč o pravem času. Če je slučajno kateri tukaj, je gotovo najmanj štirinajst dni star. Ko bi ga ne dajala prejšnja posestnica „Narodnega doma“, bi ga bržkone sploh ne dobili. Ali to ni škandal za slovensko gostilno? Mislimo, da večjega sploh biti ne more. Za danes dovolj!

Več opazovalcev.

Pliberk. (Liberalne komedije.) Kakor smo brali pred kratkim v „Miru“ v dopisu iz Ve-

likovca, da deluje g. dr. V. Hudelist tam za trohljivi slovenski liberalizem, tako se godi tudi pri nas, kamor zahaja izvrševati svojo prakso dvakrat na teden. Hvaležni smo mu kot slovenskemu zdravniku, toda kot širitelja slovenskega razdralizma ga pa odločno odklanjamo! Slovenci v Podjurski dolini smo verni, in delovanje v nasprotnem smislu bi utegnilo g. dr. Hudelistu le škodovati.

Črna. (Žrtev alkohola.) V soboto, dne 9. t. m., se je vračal rudar Anton Lužnik ponoči domov vinjen. Med potjo je padel v Mežo in utonil. Utopljenec je doma iz Starega trga in star šele 35 let. To je v dveh mesecih že drugi slučaj. Posledica pijančevanja — žalostna, nagla in neprevidena smrt.

Podljubelj. (Igra.) Naši igralci pripravljajo za 21. avgust novo krasno igro. Kakor vsakokrat, potrudili se bomo tudi tokrat, da vsestransko zadovoljimo naše goste.

Blače pri Beljaku. (Žalitev.) Gospod V. Baumgartner, veleposestnik in bečstanjski župan, je imenoval pred kratkim v Črnutovi gostilni kmeta J. Sgiarovello „potepa“ in „žlaht človeka“. J. Sgiarovello, narodnjak, poštenjak in vzor slovenskega kmeta, redkokdaj posetjuoč s svojim obiskom kako gostilno, je v Blačah skoraj edini zanesljivi zagovornik slovenske stvari, trpeč vsled tega svojega prepričanja le z malimi izjemami tudi od strani svojih sovaščanov. Sodbo o tem slučaju prepustimo bralcem.

Goriče. (Pogreb.) K večnemu počitku nesli smo v pondeljek 18. t. m. gospo Ano Ožgan, mater gosp. kaplana Ivana Ožgan, ob velikanski udeležbi vseh slojev prebivalstva in ob asistenci treh duhovnikov. Dolga leta je trpela vsled želočne bolezni, kateri je podlegla v 51. letu svojega življenja, ko je vsaka zdravniška pomoč bila zaman. Ves trud njenega življenja je veljal le ljubljenu sinu „Žaneju“ in ko ga je privedla do cilja „duhovskega stanu“, jo je Bog poklical k sebi. Naj počiva v miru; gospodu sinu pa naše sožalje!

Št. Lenart pri sedmih studeneh. (Inštalacija.) Minolo nedeljo je bil tukaj z veliko slavnostjo umeščen za župnika č. g. Andrej Šadjak, dosedaj kaplan pri Fari v Celovcu. Č. g. dekan beljaški, Atzlhuber, ga je inštaliral v slovesnem ornatu kot prošt virgilienberški; slovesno pridigo je imel tovariš gospoda župnika, g. Smodej. Farani so sprejeli svojega novega župnika zares lepo. Tudi požarna bramba se je udeležila sprejema. Velika nevolja po celi župniji je pa, da šolarjev v soboto prej ni bilo k sprejemu g. župnika, dasiravno so vsi stariši to želeli in sta šla prosit v šolo en cerkveni ključar in en ud krajnega šolskega sveta. Učitelj jo je baje nekam popihal, učiteljica pa, ki ga je nadomestovala, je rekla, da ne sme tega dovoliti, češ, da ji zabranjuje to šolska postava. Za kaj vse je dobra šolska postava! Ko bi bila tudi tedaj dobra, kadar nameravajo učitelji kako nemškonalno slavnost, kakor n. pr. v Podljubelju, ko so otroci v petek dobili klobase in — ponoči žgali kres in vpili — po gozdu! Otroci so bili za sprejem pripravljani, pa so morali ostati v šoli. Novi g. župnik, ki je znan kot ljubezniv mož, bo ta nedostatek gotovo oprostil, saj ve, da ga niso zakrivali dobri farani. Posledice bo pa čutilo razmerje starišev do tukajšnjega učiteljstva, ki je bilo dosedaj res neskaljeno. Nekoliko pravic do svojih otrok namreč imamo — tako menimo vsaj — tudi mi stariši, ki plačujemo davke za šolo! *Eden v imenu več faranov.*

Podklošter. (Slovenski napisi.) Nedavno sem se vozil na progi Beljak-Podklošter in naprej. Podkloštrom je vlak obstal. Neka žena vpraša (po nemško) svojega moža: „Ni res? Podklošter je slovenski?“ „Ne, nemški“, je bil odgovor. „Ja, pa ja vendar veliko slovensko govorijo v njem.“ „Je že res, ali napisi so nemški; drugače bi slovenski tudi morali zraven biti.“ Torej tako sodijo Nemci. Iz tega pa Vi, dragi slovenski rokodelci, gostilničarji in obrtniki, berite svoj nauk in napravite si take napise na hiše svoje, da Nemci ne bodo „prisiljeni“ soditi, da je cela Koroška nemška. To bodi odgovor na ta resničen dogodek; in sicer odgovor vseh, katerim še v srcu vreje ljubezen in kipi navdušenje za svoj slovenski materni jezik, kateri je tudi kakor vsak drugi od Boga in se ga zato nikoli ni treba sramovati.

Zahtevajte „Mir“ po vseh gostilnah!

Priporočamo našim gospodinjam pravi :FRANCKOV:
kavni pridatek z tovarniško znamko :kavni mlinček:
iz zagrebške tovarne.

Darovi.

Za „Slovensko Stražo“ je darovala „Anica iz celovških jasnih Poljan“ 10 kron.

Društveno gibanje.

Logavas. Slov. pevsko in izobraževalno društvo v Logavasi priredi prihodnjo nedeljo, dne 24. julija, ob 4. uri popoldne javen shod v gostilni gosp. Val. Urablja. Spored: 1. Govor o Lurdu, prikazovanjih Marijinih in čudežih, in govori o narodni obrambi; pride govornik iz Celovca. 2. Slučajnosti. 3. Šaloigra: „Zamujeni vlak“. K obilni udeležbi vabi odbor.

Književnost.

A. M. Slomšek o sv. Cirilu in Metodu. Ob 1025 letnici Metodove smrti izdalo Apostolstvo sv. Cirila in Metoda pod zavetjem Device Marije. V Ljubljani 1910. Založila „Katoliška Bukvarna“. Cena 1 K 10 vin. 103 strani.

Politične vesti.

Laško veleizdajsko početje in naša vlada.

V nedeljo, dne 6. t. m., je bilo v Kopru obiskat razstavo 6000 Lahov iz vseh krajev avstrijskega Primorja, zlasti veliko iz Dalmacije. Lahji so se uvrstili v sprevod, na čelu jim „bersagliersko“ društvo iz Zadra v laških uniformah, kakor jih imajo v laškem kraljestvu. Ves čas so kričali: „Eviva Italia!“ „Abasso Austria!“ Živela Italija! Proč z Avstrijo! Pred municipijem je godba svirala Garibaldijevo himno. Na glavnem trgu jih je pozdravila županja z balkona z dvema deklamacijama; vsaka je imela drugačno cunjo v rokah, ki so vse tri tvorile barve zastave laškega kraljestva, kar je izzvalo zopetne iredentovske vzklike. Č. kr. torpedovko, ki je bila slučajno v pristanišču, pa je ravno odplula, je množica divje izžvižgovala. Popoldne so se pri slavnosti na morju iredentovske demonstracije ponavljale. Ladje so bile okrašene z laškimi trikolorami.

Nemški listi, ki izlivajo na slovenske poslance gnojnico, ker so se uprli laški univerzi, in se z vso silo vnamajo za laško univerzo, so vse to — zamolčali. Židovski listi, ki o vsaki malenkosti prinašajo brzojave in vsako vest zabeležijo, so ostali tihi na ta razkritja „Slovenca“ in tržaške „Eidinosti“. Tržaški „Piccolo“ je hotel seveda vse prikriti in je imenoval razkritja slovenskih dnevnikov „lumparijo“. Dne 15. t. m. je objavil zopet „Slovenec“ sledečo brzojavko iz Trsta:

„O izletu Tržačanov v Rim se izvedo vedno lepše stvari. V vojašnici in muzeju bersaglijevov jih je 14. t. m. sprejel sam general Bertinati, polkovnik in vsi častniki polka in jih z iredentovskimi frazami nagovoril. General in častniki so Tržačane peljali po vojašnici in jim razlagali trofeje ter spomine na boje zoper Avstrijo, kar je povzročilo iredentovske vzklike od strani vojakov in izletnikov zoper Avstrijo. Pred muzejem jih je pozdravil sam poveljnik paroplovnega oddelka di Bracciano, ki je prišel z zrakoplovom. 15. t. m. je Tržačanom predaval o »gorah in dolinah Tridenta«. Navzoče občinstvo je burno vzklikalo: »Eviva Trieste e Trento italiano!« »Abasso Austria!« Navzočega je bilo veliko častništva v civilu. Laški listi o tem popolnoma molče, pač pa celo »N. Fr. Presse« poroča o teh dogodkih, izpuščajo le iredentovske vzklike.“

Vlada pa zdaj premišlja o tem, kako bi naredbenim potom Lahom, ki izžvižgujejo č. kr. torpedovke in pred okrajnim glavarstvom ob belem dnevu vpijejo: „Doli z Avstrijo!“ dala za to še pravno fakulteto, Slovincem pa niti ljudske šole ne v Trstu! Naši poslanci naj, če le mogoče, to dejstvo osvetlijo v parlamentu, zakaj laški listi trdovratno molče o tej prireditvi, za katero bodo dobili od vlade še nagrado!

Kaj je novega po svetu.

„Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju“ je razdelilo to šolsko leto čez 10.000 kron podpor, prejelo je pa v istem času samo 7687 kron. Društvo stoji neposredno pred dejstvom, da v prihodnjem šolskem letu ne bo moglo deliti sploh nobenih podpor, ako naše slovensko občinstvo ne pride na pomoč z novimi darovi. Društvo je v tem letu več izdalo kakor prejelo, zanašajoč se, da se bo na razposlane prošnje in večkratne pozive v listih odzvalo ve-

liko več dobrotnikov. Prosimo torej nujne pomoči!

Avstrijska vlada za vsenemštvo. Avstrijska vlada podpira vsenemške liste iz dispozicijskega zaklada. Vsenemški „Alldeutsches Tagblatt“ in nemško-radikalni „Ostdeutsche Rundschau“ sta si večkrat v laseh. V eni izmed poslednjih števil trdi „Alldeutsches Tagblatt“, da je urednik „Ostdeutsche Rundschau“ priznal v nekem zabavnem lokalu na lovski razstavi, da dobiva „Ostdeutsche Rundschau“ podporo iz vladnega dispozicijskega zaklada. To podporo so sicer Wolfu že večkrat očitali; toda listov, ki so to očitali, Wolf ni tožil. To priznanje je jako značilno za našo vlado. Sedanja vlada kaj rada sama priznava, da je in ostane nemška — da bi pa direktno z denarjem podpirala vsenemško gibanje, in sicer z denarjem davkoplačevalcev, je vendar vseeno nekoliko preveč. Naša vlada je v resnici tako kratkovidna, da smatra vsenemško gibanje edino le kot svoje dobro orožje v boju zoper nas Slovence. Prav gotovo pa pride čas, ko se bode vlada premislila, na tak nečuden način podpirati vsenemške liste.

Največja trgovina z oblačilnim blagom v Celovcu.

Zaradi poznejše oddaje trgovine redka prilika: Akoravno se je zadnji čas blago silno podražilo in se bo še veliko podražilo, prodajam od 10. februarja 1910 začenši blaga za več kot 250.000 kron pod tovarniško ceno. Za trgovce in krošnjarje, krojače in šivilje še poseben popust. Prosim za obilni obisk. Z odličnim spoštovanjem

Anton Renko, posestnik,

ogel Kramerjeve ulice in Novi trg v Celovcu.

Mirna na Dolenjskem. (Strela je udarila) 11. t. m. ob 1/2 l. uri popoldne v pod Ign. Smrekarja p. d. Lukca na Brezovci h. št. 10 pri Mirni na Dolenjskem. Pogorelo je vse, pod, hlevi, hiša in vsa krma ter 340 K v gotovini, katere je imel gospodar shranjene v kašči pod streho. Vzel je prejšnji dan denar na posodo, da si kupi kravo. Sedaj ima revež še dolg poleg pogorišča. Zavarovan je bil za 1400 K pri francosko-ogrski zavarovalnici, katera mu pač od zavarovalnine ne bo mogla niti vinarja odtrgati z mirno vestjo. Priporoča se pogorelec v podporo. Sreča poleg vse nesreče je, da ni strela ubila nobenega mlatičev, ki so ravno ječmen mltili na podu. Trenotek pred to nesrečo je udarila strela na polju v „Vejarju“ v tla tik dveh malih dečkov, ki sta nesla vode koscem na travnik. Razun strahu jima ni bilo ničesar hudega. Bila sta to: Lenarčič Alojzij in Klančar Jožef, oba iz Spodnje Ševnice. Zadnji je bil ravno isti dan pri spovedi.

Katera mati ne pozna grozeče bolezni otroške dobe: Grižo, črevesni katar, drisko itd.? Srečna mati, ki pozna izvrstne lastnosti sredstva „Kufeka“ in ve, da prehrana s „Kufeka“ njenega ljubljena zdravega ohrani in njegov razvoj najugodnejše pospešuje.

Celje. Šolske sestre, ki imajo v zavodu 8 razredno dekleško šolo, sprejemajo učenke tudi na stanovanje in hrano. Zraven imajo priložnost učiti se modernih jezikov, glasovira, citer, gosli, brzopisa, umetna ročna dela, šivati in prirojovati. Več pove predstojništvo zavoda.

Gradec. Vse premalo nemški jim je Gradec, ne vedo, kako bi mu še pridobili vsenemški značaj, da bi se vse po mestu vršilo po prusovskem sistemu. Najbolj se štuli in odlikuje dijaštvo z gnusnimi frankfurtaricami in izzivalnimi prusovskimi čepicami. Njim na čelu se pridružujejo vsenemške frajlice s plavicami, katere so še z maternim mlekom obrojene. Kakor po drugih mestih, se v tem posebno graško mesto odlikuje, da nosijo v poletni sezoni moški na slamnikih nemške trakove. Sovraštvo in bojkot napram Slovincem postaja vedno večji. Nemci v Gradcu si želijo samo, ko bi mogli in smeli, da bi napravili velik germanski ogenj, zvezali bi vse Slovence ter jih kar žive zažgali, da bi potom tega odpravili slovanski madež, in mesto bi potemtakem dobilo „pristno“ prusko lice. Ko sem se v nedeljo sprehajal po mestnem parku, srečal sem tam mladega smrkavega fantalina, lakiranega vsega v nemških barvah. Čepica je bila vsa povita v nemški trak, na prsih je bil ves prepleten z močeradnimi cunjami in drugimi nemškimi znaki. Tudi na dolgi palici je imel pripetih vse polno frankfurtaric in plavic. Izgledal je z daljave na

prsih, kakor kak višji dosluženi častnik generalnega štaba, ki je odlikovan in dekoriran z raznimi častnimi kolajnami. Ponosno in izzivalno je stopal mož po parku, zijal je okoli sebe po nemški maniri, kakor da bi hotel vse tam naha-jajoče se ljudstvo požreti. Čudno je še le, da ne pride v Gradcu kakemu pragermančku na misel, da bi pogrnil okoli sebe namestu pelerine kake umazane Bismarckove spodnje cunje v raznih močeradnih barvah, da bi tako razen svojega bakrenega nosu še bolj povzdignil vsenemški značaj. V Gradcu živi skupno okoli 40.000 Slovanov, torej četrtino mestnega prebivalstva tvorijo Slovani; zato je od strani Nemcev tako počenjanje izzivalno. Kompetentne oblasti, ki so takorekoč „farbenblind“, pa tega ne vidijo in tudi nočejo videti, da bi se to preprečilo. Kaj bi se zgodilo, ko bi kak Slovenec v Gradcu s trobojnico stopil na ulico? Fanatična nemško-nacionalna fakinaža bi ga takoj na lice mesta s kamenjem pobila, še predno bi policaji dohiteli in ga mogli aretirati. Slovenski javnosti bodi tudi povedano, da graške oblasti takrat najbolj dobro vidijo in se gibljejo, če na pr. izvohajo v kaki postranski ulici ob cesti prosečega ubogega berača, ki prosi tam prostovoljnih milodarov, ker se menda zaradi svoje starosti in onemoglosti ali kake nesreče ne more več sam preživljati. V takem slučaju nemudoma alarmirajo vso mestno policijo, da pridrvi na lice mesta, pridejo še celo z zelenim vozom, da ga odstranijo in spravijo v varno zavetje, da bi tako ne nadlegoval več na ulicah gospode.

Senzačna odkritja o Ivanu Orthu. „Petit Parisien“ poroča, da se je oglasil nek pomorščak Remont, ki odločno trdi, da Ivan Orth, bivši avstrijski nadvojvoda, brez dvoma še živi. Ivan Orth se s svojo ladjo ni peljal dalje, ampak se je v Južni Ameriki nekje izkrcal in naselil v Rio Quaeto.

Norci na kolesih. Dobre in zdrave športe ljudje kaj radi pretiravajo. Na Laškem na pr. so priredili dirko na kolesih „okoli Laške“. Kdor ima malo pojma o obsegu Laške, bo rekel: „To so športni norci“.

„Dunajski apostol“ o. Abel dr. J. je nevarno obolel in se zdravi v Lincu.

Stroški pogreba angleškega kralja. Pogrebni stroški za angleškim kraljem Edvardom VII. znašajo en milijon kron.

Tržne cene v Celovcu

14. julija 1910 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg		80 litrov (biren)		
	od	do	K	v	
	K	v	K	v	
Pšenica	—	—	—	—	
Rž	17	62	18	10	
Ječmen	—	—	—	—	
Ajda	16	80	19	20	
Oves	16	25	16	65	
Proso	—	—	—	—	
Pšeno	—	—	27	93	
Turščica	—	—	—	—	
Leča	—	—	—	—	
Fizola rdeča	—	—	—	—	
Repica (krompir)	—	—	—	—	
Deteljno seme	—	—	—	—	
Seno, sladko	6	—	7	—	
„ kislo	3	70	6	—	
Slama	4	—	5	—	
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—	
Repa, ena vreča	—	—	—	—	
Mleko, 1 liter	—	24	—	26	
Smetana, 1 „	—	60	1	20	
Maslo (goveje) . . . 1 kg	3	—	3	40	
Surovo maslo (putar), 1 „	3	—	3	60	
Slanina (špeh), povoj, 1 „	2	10	2	80	
„ surova, 1 „	2	—	2	20	
Svinjska mast . . . 1 „	2	20	2	30	
Jajca, 1 par	—	13	—	16	
Piščeta, 1 „	2	40	2	80	
Race	—	—	—	—	
Kopuni, 1 „	—	—	—	—	
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	—	3	40	
30 „ „ mehka, 1 „ . . .	2	50	2	80	
Ž i v i n a	Počrta	100 kilogramov		Prignalo	Prodalo
	od do	od do	od do		
v k r o n a h					
Konji	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—
Voli, pitani	480	—	80	84	11
„ za vožnjo	240	380	—	—	14
Junci	260	—	—	—	3
Krave	240	430	70	—	41
Telice	206	—	—	—	1
Svinje, pitane	—	—	—	—	—
Praseta, plemena	22	70	—	—	134
Ovce	—	—	—	—	106

Hranilne vloge

se obrestujejo po 5%.
Izdaja hranilnih znamk.

Avstr. hranilno, kreditno in stavbeno društvo

reg. zadr. z omeji. por.
Centrala Dunaj, VI., Theobaldgasse 4.

Državna
kontrola.

Domači hranilniki

se oddajajo brezplačno.

Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu
ima sledeče tiskovine na prodaj:

Za župnijske urade:

Štolni red , slovenski, v velikosti 53x42 cm, iztis po	K —10
Reši dušo! Spomin na sveti misijon, 16 strani.	
1 iztis	—10
100 iztisov	8—
500 iztisov	12—
1000 iztisov	20—
Angelska služba ali ponk, kako se pri sv. maši streže, 1 iztis	—10
12 iztisov	1—
Litanije presv. Sroa Jezusovega s posvetilno molitvijo in prošnjo k najsvetejšemu Srcu.	
25 iztisov	—90
50 iztisov	1-60
100 iztisov	2 80
Po pošti 10, 20, oziroma 30 vinarjev več.	
Tri božje čednosti , 100 iztisov 80 vin., po pošti	1—
Molitve na čast sveti, s trnjem kronani božji glavi, 25 iztisov	—50
50 iztisov	—90
100 iztisov	1-60
Po pošti 20 vinarjev več.	

Kupujte narodni kolek!

Listnica uredništva.

S. D. Jaz bom 28. julija, v četrtek, v Čačah. Izstopi na postaji Čajna pod Dobračem (Nötsch). Zilski pozdrav!

Dobro posestvo naprodaj v Krotni vasi št. 9, pošta Vetrinj pri Celovcu. Obsega 22 oralov. Več pove posestnik.

Superfosfat

mineralno in animalično, najbolj priznано, najbolj zanesljivo in najcenejše gnojilno sredstvo fosforove kisline

za vsako zemljo.

Vsebina strogo zajamčena. Zajamčen najhitrejši učinek, najboljši uspehi.

Za pomladansko obdelovanje neogibno potreben.

Dalje

amoniakove, kalijeve in solitarjeve superfosfate

odpošiljajo vse

tovarne umetnih gnojil, trgovci, poljedelske zadruge in društva.

Pisarna: Praga, Prikopi 17.

! Učenec!

se takoj sprejme od poštenih kmečkih starišev v specerijski trgovini **Franc Kenda, Celovec, St. Rupprechterstrasse.**

Tkalnica — razpošiljalnica
Jos. Souček, Nachod 143

razpošilja 5 kg za poskušnjo

40 m prima ostankov K 17—

cefir, posteljno perilo, modni tisk, flanēl, oksford tkanino itd.

40 m prima kanafas	K 17—
25 m orjaške tkanine	» 11—
23 m batist-tkanine	» 12-50
23 m specialne tkanine	» 16—
6 platnenih trdnih rjuh 150/200 cm.	» 17—
6 pristno platnenih rjuh 150/220 cm zelo fina roba	» 15-80

Pošilja se le po povzetju.

Za neugajajoče se vrne denar!

Vzorci robe na željo poštobratno. Ceniki zastoj.

Pri 2 zavojih se pošlje franko!

Izborni nakupni vir za trgovce in krošnjarje, tudi na zasebnike!

Najbližnja pot
k Mariji Pomagaj na Brezje
je iz Otoč.
Samo 20 minut.

● **Vsakourstne slamnike** ●
priporoča gosp. trgovcem in slavnemu občinstvu

Franc Cerar

tovarna slamnikov v Stob-u, pošta Domžale.

Cene primerne, postrežba točna.

Na zahtevo cenik poštine prosto. Svoji k svojim.

Louske puške

vseh sestav, priznано delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško.

Ceniki brezplačno in poštine prosto.

Loterijske številke 16. julija 1910:

Trst 26 43 24 31 38

Linc 83 26 37 20 74

Pri oddaji dela

se prosi preč. slovensko duhovščino, in slavna cerkvena predstojništva, **načrte za nove oltarje, prižnice** itd. ter **proračune za prenovljenje vseh cerkvenih del** od slovenskega domačega obrtnika zahtevati.

Pota se ne zaračunijo; načrti in proračuni se pošljejo na željo. Cene delu primerne.

V obilna naročila se priporoča prva slovenska umetnoobrtna delavnica za cerkvena dela

Jan. Goleš,

podobar in pozlatar v **Pliberku** na Koroškem.

Brzjavni naslov:
Bončar, Ljubljana.

Valjčni mlin v Domžalah

Interurban telefon
št. 129.

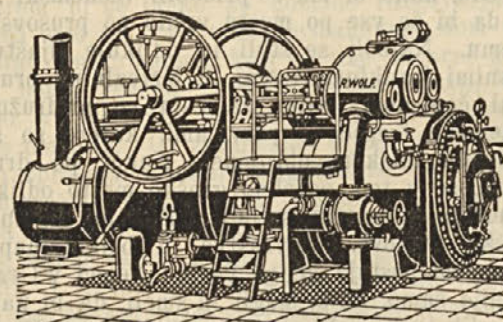
J. Bončar, Ljubljana,

pisarna in skladišče: **Vegova ulica 6**

priporoča **pšenično moko** in **otrobe** najboljše kakovosti svojega na novo moderno opremljenega valjčnega mlina.

Linc 1909: Zlata kolajna; najvišje odlikovanje.

R. WOLF Magdeburg-Buckau.

Filialka Dunaj, Dunaj, III., Heumarkt št. 21.

Premakljivi in nepremakljivi polnoprarni in patentovani

vročepararni lokomobili

z 10 do 800 konjskimi silami.

Najbolj gospodarsk, trpežen in zanesljiv gonilen stroj za vse vrste delovanja v industriji in poljedelstvu.

Vseh izdelkov nad 650.000 PS.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica **K 3.000.000.**
Rezervni fond **K 300.000.**

Denarne vloge **4 1/2 %** od dne vloge
obrestujemo po **4 1/2 %** do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta šte. 27.

Zamenjuje in eskomptuje
izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.
Daje prednje na vrednostne papirje. — Zavaruje
srečke proti kurzni izgubi.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavotje.
Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spljetu, Trstu in Sarajevu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8— za kom. **Tiske srečke s 4% obrestmi.** Dve žrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10— za komad.
Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.